

Sygn. akt V U 353/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 23 grudnia 2014 r.

nr (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 23 grudnia 2014 r. , nr (...)
w ten sposób, że umarza E. K. należności z tytułu składek:

1. na ubezpieczenia społeczne za okres od maja do września 2002 roku w łącznej kwocie 5.353,01 zł, w tym z tytułu:

- składek – 2.188,01 zł,

- odsetek liczonych na dzień 12 lipca 2013 roku – 3.121,00 zł,

- kosztów upomnienia – 44,00 zł,

2. Fundusz Pracy za okres od maja do września 2002 roku, w łącznej kwocie 425,03 zł, w tym z tytułu:

- składek – 157,03 zł,

- odsetek liczonych na dzień 12 lipca 2013 roku – 224,00 zł,

- kosztów upomnienia – 44,00 zł.

Sygn. akt VU 353/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 grudnia 2014 r. numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił E. K. umorzenia należności z tytułu składek na:

- ubezpieczenie społeczne za miesiące od maja do września 2002 r. w łącznej kwocie 5.353,01 zł, w tym z tytułu składek – 2.188,01 zł, odsetek liczonych na dzień 12 lipca 2013 r. – 3.121,00 zł, kosztów upomnienia – 44,00 zł,

- Fundusz Pracy za okres od maja do września 2002 r. w łącznej kwocie 425,03 zł, w tym z tytułu składek – 157,03 zł, odsetek liczonych na dzień 12 lipca 2013 r. – 224,00 zł oraz kosztów upomnienia – 44,00 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni wniosła o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, jak również z tytułu składek na Fundusz Pracy na podstawie ustawy z dnia 09 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r., poz. 1551). W tym zakresie Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy wydał w dniu 27 sierpnia 2013 r. decyzję nr (...), w której określił warunki wraz z ustaleniem kwot (z wyłączeniem ewentualnych kosztów egzekucyjnych) podlegających takiemu umorzeniu, informując wnioskodawczynię o kwotach niepodlegających umorzeniu. Wydana decyzja jest prawomocna. Organ rentowy odniósł się także do treści przepisu art. 1 ust. 10 ww. ustawy, który przewiduje, że warunkiem umorzenia należności jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od dnia 01 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika Urzędu Skarbowego lub komornika skarbowego. Niepodlegające umorzeniu należności podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia należności. W zakreślonym terminie wnioskodawczyni nie opłaciła wymaganych należności niepodlegających umorzeniu – kosztów egzekucyjnych naliczonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła E. K. podnosząc, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych informując ją o warunkach umorzenia należności (zgodnie z ustawą z dnia 09 listopada 2012 r.) nie wskazał, że warunkiem umorzenia jest również uiszczenie opłat windykacyjnych. Mimo uiszczenia kwot wskazanych w decyzji z dnia 27 sierpnia 2014 r., wnioskodawczyni otrzymała decyzję odmowną. Telefonicznie uzyskała informację, że powodem odmowy był brak przekazania na konto Urzędu Skarbowego w Z. kosztów postępowania egzekucyjnego. O powyższym fakcie wnioskodawczyni nie była jednak wcześniej poinformowana. Z tego powodu nie dokonała wpłaty. W dniu 04 lutego 2015 r. w czasie rozmowy telefonicznej z pracownikiem Urzędu Skarbowego w Z. dowiedziała się, że opłata manipulacyjna wynosi 68,70 zł. Tego samego dnia uiszczyła tę kwotę. Do odwołania E. K. dołączyła m.in. kopię wyciągu z rachunku bankowego męża R. K. oraz potwierdzenie wpłaty kwoty 68,70 zł na rzecz Urzędu Skarbowego w Z..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie oraz podtrzymał argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy powołał się na treść przepisu art. 1 ust. 10 ustawy z dnia 09 listopada 2013 r. oraz wskazał, że ubezpieczona opłaciła wymienione w decyzji kwoty, jednak nie opłaciła niepodlegających abolicji kosztów egzekucyjnych należnych Urzędowi Skarbowemu w Z..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 10 lipca 2013 r. wnioskodawczyni E. K. na podstawie przepisów ustawy z dnia 09 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r., poz. 1551) zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektoratu w Ś. o umorzenie nieopłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe za miesiące od maja do września 2002 r., do opłacenia których była zobowiązana z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Decyzją z dnia 27 sierpnia 2013 r., numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 09 listopada 2012 r. o umorzeniu należności po rozpatrzeniu wniosku E. K. określił, że według stanu na dzień 12 lipca 2013 r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

1) ubezpieczenia społeczne za miesiące od maja do września 2002 r. w łącznej kwocie 5.353,01 zł, w tym z tytułu składek – 2.188,01 zł, odsetek – 3.121,00 zł, kosztów upomnienia – 44,00 zł,

2) Fundusz Pracy za miesiące od maja do września 2002 r. w łącznej kwocie 425,03 zł, w tym z tytułu składek 157,03 zł, odsetek – 224,00 zł, kosztów upomnienia – 44,00 zł.

W punkcie II decyzji organ rentowy wskazał, że warunkiem umorzenia ww. należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Należności z tytułu składek za okres od dnia 01 stycznia 1999 r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami naliczonymi od dnia wpłaty włącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 78, poz. 465 ze zm.).

Pismem z dnia 27 sierpnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. poinformował E. K. o należnościach z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych, które nie podlegają umorzeniu.

W październiku 2013 r. E. K. uiściła wszystkie wskazane w piśmie organu rentowego z dnia 27 sierpnia 2013 r. kwoty niepodlegające umorzeniu z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych na rzecz Urzędu Skarbowego w Z..

Decyzją z dnia 23 grudnia 2014 r. numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił E. K. umorzenia należności z tytułu składek wymienionych szczegółowo w decyzji z dnia 27 sierpnia 2013 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że warunkiem umorzenia należności było nieposiadanie na dzień wydania decyzji niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od dnia 01 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Naczelnika Urzędu Skarbowego lub komornika skarbowego. W zakreślonym terminie wnioskodawczyni nie uiściła wymaganych należności niepodlegających umorzeniu w postaci kosztów egzekucyjnych naliczonych przez naczelnika urzędu skarbowego.

(b e z s p o r n e)

Niezwłocznie po uzyskaniu w Urzędzie Skarbowym w Z. telefonicznej informacji dotyczącej wysokości kosztów postępowania egzekucyjnego wnioskodawczyni uiściła kwotę 68,70 zł na konto ww. Urzędu.

d o w ó d: kopia polecenia przelewu z dnia 04 lutego 2015 r., k. 7.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Tytułem wstępu należy przytoczyć treść przepisu art. 1 ust. 10 ustawy z dnia 09 listopada 2002 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r., poz. 1551), zgodnie z którym warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz

Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Ustawa z dnia 09 listopada 2002 r. wyraźnie przewiduje dwa postępowania prowadzone przed organem rentowym, które kończą się wydaniem merytorycznej decyzji. Pierwszym z nich jest postępowanie w przedmiocie określenia warunków umorzenia należności oraz drugie – w przedmiocie umorzenia należności.

Po złożeniu wniosku przez osobę podlegającą w okresie od dnia 01 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych. Zawarte w powołanym przepisie odesłanie do treści ust. 1 i 6 ww. ustawy nakazuje przyjąć, że decyzja określająca warunki umorzenia ustala dwa elementy: 1) kwoty nieopłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za okres od 01 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. wraz z należnymi od nich odsetkami za zwłokę, opłatami prolongacyjnymi, kosztami upomnienia, opłatami dodatkowymi i kosztami egzekucyjnymi naliczonymi przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego, 2) kwoty nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres wraz z należnymi od nich odsetkami za zwłokę, opłatami prolongacyjnymi, kosztami upomnienia, opłatami dodatkowymi i kosztami egzekucyjnymi naliczonymi przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Jak wynika z powyższego, organ rentowy wydając decyzję w przedmiocie określenia warunków umorzenia należności, ustala nie tylko kwoty należności, jak również informuje wnioskodawcę o konieczności uiszczenia kosztów egzekucyjnych. Wynika to bowiem z treści art. 1 ust. 10 ww. ustawy, który przewiduje, że warunkiem umorzenia należności jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji o umorzeniu, niepodlegających umorzeniu składek oraz należnych od tych składek odsetek a zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Fakt, iż ustawa nie nakłada na organ rentowy obowiązku wyliczania kosztów postępowania egzekucyjnego nie oznacza w ocenie Sądu, że organ rentowy zwolniony z obowiązku poinformowania o konieczności ich uiszczenia, choćby poprzez wskazanie konieczności uiszczenia także kosztów.

W realiach rozpoznawanej sprawy należy przyjąć, że wnioskodawczyni spełniła warunki określone w decyzji z dnia 27 sierpnia 2013 r. Informując o warunkach umorzenia zaległych składek organ rentowy w piśmie z dnia 27 sierpnia 2013 r. nie poinformował E. K. o konieczności pokrycia również kosztów egzekucyjnych jako jednego z warunków umorzenia należności. W tych okolicznościach brak uiszczenia kosztów egzekucyjnych przez E. K. nie jest wynikiem jej zawinionego postępowania. Należy wskazać, że uzyskawszy w Urzędzie Skarbowym w Z. informację o wysokości tych kosztów, ubezpieczona niezwłocznie dokonała na konto Urzędu Skarbowego wpłaty kwoty 68,70 zł. Zwłoka w uiszczeniu tej kwoty nie jest przez ubezpieczoną zawiniona bowiem informacja jakiej w piśmie z dnia 27 sierpnia 2013 r. udzielił jej organ rentowy była niepełna. Zakład Ubezpieczeń Społecznych pismem z dnia 27 października 2014 r. zwrócił się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z. w sprawie uregulowania przez ubezpieczoną kosztów egzekucyjnych naliczonych przez naczelnika urzędu skarbowego od należności niepodlegających umorzeniu. W odpowiedzi Urząd Skarbowy w Z. wskazał, że koszty egzekucyjne (opłata manipulacyjna) obejmujące tytuły wykonawcze o numerach od (...) do (...) nie zostały uregulowane przez zobowiązaną.

W ocenie Sądu organ rentowy ze wskazanych wyżej przyczyn bezpośrednio przyczynił się do zwłoki w uregulowaniu kosztów egzekucyjnych. Sąd uwzględnił także niesporny fakt, że uzyskawszy informację o istnieniu zaległości wobec Urzędu Skarbowego, wnioskodawczyni niezwłocznie koszty te uregulowała. Należy także podkreślić, że wnioskodawczyni w terminie uregulowała wszystkie wskazane przez organ rentowy w jego piśmie z dnia 27 sierpnia 2013 r. kwoty.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględniając uzasadnione odwołanie zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł co do istoty sprawy.